

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 octombrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 08 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, declarate de către avocatul Stănescu Valeriu în numele inculpatului și inculpatul

Furtuna Iliia Grigori, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 06.10.2015 - 08.06.2016;

2. Instanța de apel: 11.07.2016 - 20.10.2016;

3. Instanța de recurs: 06.07.2017 - 03.10.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 08 iunie 2016, Furtuna Iliia a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 7 ani și 6 luni închisoare și art.152 alin.(2) lit. e) Cod penal la 3 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru minori.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Fisticanu Mihail, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Fisticanu Mihail, Fisticanu Viorica, Furtuna Iliia și Tserlini Natalia, în mod solidar, în beneficiul părții civile Lupan Valentina a prejudiciului material în mărime de 1461,75 lei și a prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei.

S-a dispus încasarea de la reprezentantul legal al inculpatului, Fisticanu Viorica, în folosul statului, cheltuielile suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale în mărime de 600 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Furtuna Iliia, 21 februarie 2015, la ora 18.50, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Fisticanu Mihail, aflându-se pe strada adiacentă străzii Alexandru cel Bun din or.Cimișlia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor lor, având scopul provocării vătămării integrității corporale sau a sănătății cet.Lupan Gheorghe, după ce Fisticanu Mihail l-a lovit cu pumnul în față, acesta din urmă căzând la pământ, Furtuna Iliia împreună cu Fisticanu Mihail, intenționat au continuat să-l lovească cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de traumă închisă a abdomenului cu ruptura pancreasului, splinei și mezoului cu circa 1700 ml de sânge în cavitatea abdominală, fractură a coastei 10 pe stânga cu infiltrare sangvină în țesuturile moi adiacente, fractură a oaselor nasului, evulsie traumatică a

dintelui 1 de jos din stânga, echimoze și excoriații, periculoase pentru viață și care se califică drept vătămare corporală gravă, în urma căreia, în decursul a 3-4 ore, Lupan Gheorghe a decedat în secția de reanimare al spitalului raional Cimișlia.

Tot ei, în aceeași zi, la ora 19.00, aflându-se pe strada adiacentă străzii Alexandru cel Bun din or.Cimișlia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor lor, în urma înțelegerii prealabile, având scopul provocării vătămării integrității corporale sau a sănătății, l-au lovit intenționat cu pumnii în cap pe Bucătari Constantin, acesta din urmă căzând la pământ, după care inculpații, intenționat au continuat să-l lovească pe acesta cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, cauzându-i leziuni corporale sub formă de echimoze a feței, excoriație a pavilionului urechii stângi, dureri în genunchiul stâng, cotului mâinii stângi, fracturi ale coastelor 9, 10 a cutiei toracice cu dureri pe stânga, care se califică drept vătămări corporale medii.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul V.Stănescu în numele inculpatului I.Furtuna, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încetat procesul penal în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, invocând că, la 27.06.2015, a fost emisă ordonanță de scoatere a lui I.Furtuna de sub urmărire penală în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(4) și art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal, care la 09.09.2016 a fost anulată prin ordonanța procurorului ierarhic superior, în temeiul art.287 alin.(1) CPP, care a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale din 14.05.2015, iar la 14.09.2016, I.Furtuna a fost pus sub învinuire în baza art.151 alin.(4) și art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal; - scoaterea persoanei de sub urmărire penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată, în acest sens fiind încălcate prevederile art.22 CPP; - instanța a apreciat arbitrar circumstanțele cauzei; - vinovăția inculpatului nu a fost probată, fiind încălcat principiul de nevinovăție; - instanța nu a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute de art.385 Cod procedură penală; - sentința este bazată pe un probatoriu obținut în mod ilegal, iar toate probele, în ansamblu, nu demonstrează legătura causală dintre acțiunile (inacțiunile) inculpatului și cauzarea vătămării integrității corporale și a sănătății periculoasă pentru viață, sau cu atât mai mult care a provocat decesul victimei, nefiind excluse sub nicio formă divergențele privind instigatorul, autorul și excesul de autor al inculpatului M.Fisticanu;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, apelul declarat de către avocatul V.Stănescu în numele inculpatului I.Furtuna a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile inculpatului M.Fisticanu, ale succesorilor părților vătămate, V.Lupan și N.Bucătari, ale martorilor D.Țurcanu, A.Matei, N.Dumbrava, L.Carauș, I.Lupan și materialele cauzei - rapoartele OUP al SUP a IP Cimișlia din 21.02.2015 și 24.02.2015; informațiile de la secția de internare a Spitalului raional Cimișlia nr.482 din 21.02.2015 și de la Cărăuș Larisa, parvenită prin telefon, nr.480 din 21.02.2015; procesele-verbale de cercetare la fața locului, cu planșa fotografică din 21.02.2015; de ridicare, examinare și recunoaștere a obiectului, cu planșele fotografice din 21.02.2015, 22.02.2015, 06.05.2015;

de recunoaștere în calitate de corp delict din 22.02.2015, 08.05.2015; rapoartele de expertiză medico-legală nr.109 din 24.02.2015, nr.31C din 22.02.2015, nr.216 din 31.03.2015, nr.382 din 26.05.2015.

Totodată, verificând temeiurile de nulitate a actelor procedurale, ordonanța de anulare a ordonanței de scoatere de sub urmărirea penală a lui I.Furtuna din 09.09.2015 și a procesului-verbal de corectare a erorilor materiale din 16.09.2015, invocate de către partea apărării, prin prisma art.251 alin.(4) Cod procedură penală, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, potrivit art.287 Cod procedură penală, reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală poate fi dispusă de către procurorul ierarhic superior prin ordonanță dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente care a afectat hotărârea respectivă.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești au declarat recursuri:

- avocatul V.Stănescu în numele inculpatului I.Furtuna care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.(6), 11), 14) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatului în legătură cu faptul că există o hotărâre a organului de urmărire penală de încetare a urmăririi penale asupra aceleiași persoane, pentru aceeași faptă; - declararea nulității actelor procedurale: ordonanța din 09.09.2015, prin care procurorul ierarhic superior a anulat ordonanța de scoatere de sub urmărire penală a lui I.Furtuna, în temeiul art.287 alin.(1) CPP, care a fost declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale din 14.05.2015, și procesul-verbal de corectare a erorilor materiale din 16.09.2015 prin care s-a corectat temeiul reluării urmăririi penale; instanța nu a luat în considerație că potrivit art.63 alin.(3) și 284 CPP, scoaterea persoanei de sub urmărire penală este actul de reabilitare și finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată, în acest sens fiind încălcate prevederile art.22, 249, 293-294 CPP; - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

- inculpatul I.Furtuna care, fără a indica vreun temei prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, pe motiv că instanța a apreciat eronat circumstanțele cauzei, el neavând un rol activ la comiterea infracțiunilor imputate;

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

În conformitate prevederile cu art.414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța verifică declarațiile și probele examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea lor în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Potrivit art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Consecvent, potrivit art.100 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, care presupune strângerea și verificarea probelor, în favoarea și în defavoarea învinuitului, inculpatului, de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum și de către instanță, la cererea părților, prin procedeele probatorii prevăzute de prezentul cod. Toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Potrivit art.101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În speță, Colegiul penal sesizează că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate de către instanța de apel la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Astfel, analizând materialele cauzei și, în mod special, procesul-verbal al ședinței instanței de apel din 20.10.2016 și decizia instanței, se observă că la judecarea apelului declarat de partea apărării, care a pledat pentru casarea sentinței și încetarea procesului penal făcând trimitere la probele administrate în cauză în confirmarea nevinovăției inculpatului, inclusiv la faptul că anterior prin ordonanța procurorului acesta a fost scos de sub urmărirea penală, instanța de apel, și-a bazat concluziile sale pe probele prezentate de partea acuzării, însă aceste probe nu au fost cercetate în ordinea prevăzută de lege, precum sunt: declarațiile inculpaților I.Furtuna, M.Fisticanu și a reprezentanților lor legali, N.Tsirlin, V.Fisticanu, a succesului legal al victimei V.Lupan, a martorilor D.Țurcanu, A.Matei, N.Dumbrava, L.Carauș, I.Lupan și actele cauzei - rapoartele OUP al SUP a IP Cimișlia din 21.02.2015 și 24.02.2015; informațiile de la secția de internare a Spitalului raional Cimișlia nr.482 din 21.02.2015 și de la L.Căraș, parvenită prin telefon, nr.480 din 21.02.2015; rapoartele de expertiză medico-legală nr.109 din 24.02.2015, nr.31C din 22.02.2015, nr.216 din 31.03.2015, nr.382 din 26.05.2015, raportul de expertiză psihiatrico-legală în privința lui I.Furtuna; procesele-verbale de ridicare și examinare a hainelor lui Gh.Lupan din 06.05.2015 (f.d.94 v.3), care nu au fost cercetate în ședință și consemnate în procesul-verbal al ședinței instanței de apel.

Astfel, instanța de apel în hotărârea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședință, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art.414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală, și nu le-a apreciat separat, în coroborare din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

Examinând materialele cauzei penale inclusiv, alegațiile instanței de apel, expuse în decizia sa, instanța de recurs sesizează că aceasta a examinat cauza penală superficial și, în rezultat, a pronunțat o decizie nemotivată or, instanța de apel nici măcar nu s-a expus asupra ambelor episoade ale învinuirii aduse, menționând că a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal însă, fără a se referi și la infracțiunea prevăzută de art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal.

Totodată, instanța de apel insuficient și-a motivat concluziile referitor la argumentele invocate de partea apărării în ce privește temeiul reluării urmăririi penale în privința lui I.Furtuna și corectarea părții motivate a acestei ordonanțe prin procesul-verbal din 16.09.2015, reținând prevederile art.249 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul constată că instanța de apel s-a expus nemotivat și neargumentat asupra motivelor invocate în apelul părții apărării descrise la pct.3 al prezentei decizii, fiind încălcate prevederile art.6 CEDO.

Procedând în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare ce s-au soldat cu o hotărâre nemotivată.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Având în vedere că erorile de drept menționate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel în respectiva cauză urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

La noua rejudecare a cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, să se pronunțe argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apel și în recursuri în limitele competenței, să respecte prevederile art.394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Stănescu Valeriu în numele inculpatului Furtuna Ilia și inculpat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2016, în cauza penală în privința lui Furtuna Ilia și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 31 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun